

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-157/14

**Neptune Distribution SNC
przeciwko
Ministre de l'Économie et des Finances**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Conseil d'État (Francja)]

Odesłanie prejudycjalne — Rozporządzenie (WE) nr 1924/2006 — Dyrektywa 2009/54/WE — Artykuł 11 ust. 1 i art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej — Ochrona konsumenta — Oświadczenia żywieniowe i zdrowotne — Naturalne wody mineralne — Zawartość sodu lub soli — Obliczanie — Chlorek sodu (sól kuchenna) lub łączna ilość sodu — Wolność wypowiedzi i informacji — Wolność prowadzenia działalności gospodarczej

Streszczenie – wyrok Trybunału (czwarta izba) z dnia 17 grudnia 2015 r.

1. *Pytania prejudycjalne — Właściwość Trybunału — Ustalenie istotnych przepisów prawa Unii — Przeformułowanie pytań*

(art. 267 TFUE)

2. *Zbliżanie ustawodawstw — Oświadczenia żywieniowe i zdrowotne dotyczące żywności — Rozporządzenie nr 1924/2006 — Oświadczenie dotyczące zawartości sodu lub soli w naturalnych wodach mineralnych — Etykietowanie sugerujące niską zawartość sodu lub soli w danych wodach mineralnych, które w rzeczywistości zawierają ich co najmniej 20 mg/l — Niedopuszczalność*

(rozporządzenie nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, zmienione rozporządzeniem nr 107/2008, art. 8 ust. 1, załączniki; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/54, art. 9 ust. 2, załącznik III)

3. *Zbliżanie ustawodawstw — Oświadczenia żywieniowe i zdrowotne dotyczące żywności — Rozporządzenie nr 1924/2006 — Zakaz etykietowania mogącego wprowadzać w błąd konsumenta co do zawartości sodu lub soli w naturalnych wodach mineralnych — Nieproporcjonalne ograniczenie prawa do wolności wypowiedzi i informacji oraz prawa do wolności prowadzenia działalności gospodarczej — Brak — Uwzględnienie zasady ostrożności*

(Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 11 ust. 1, art. 16; rozporządzenie nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, zmienione rozporządzeniem nr 107/2008, art. 8 ust. 1, załączniki; dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/54, art. 9 ust. 2, załącznik III)

4. *Zbliżanie ustawodawstw — Oświadczenia żywieniowe i zdrowotne dotyczące żywności — Rozporządzenie nr 1924/2006 — Warunki stosowania tych oświadczeń — Uprawnienia dyskrejonalne prawodawcy Unii — Kontrola sądowa — Granice*

(rozporządzenie nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, zmienione rozporządzeniem nr 107/2008, art. 8 ust. 1)

1. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 33, 34)

2. Artykuł 8 ust. 1 rozporządzenia nr 1924/2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności, zmienionego rozporządzeniem nr 107/2008, w związku z załącznikiem do tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że wprowadza on zakaz stosowania w odniesieniu do naturalnych wód mineralnych i innych wód oświadczenia „bardzo niska zawartość sodu [lub] soli” i każdego innego oświadczenia, które może mieć taki sam sens dla konsumenta.

Artykuł 9 ust. 2 dyrektywy 2009/54 w sprawie wydobywania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych w związku z załącznikiem III do tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on temu, by opakowania, etykiety lub reklama naturalnych wód mineralnych zawierały oświadczenia lub oznaczenia mające przekonać konsumenta, iż dane wody mają niską zawartość sodu lub soli lub iż są one odpowiednie dla diety ubogiej w sól, w wypadku gdy łączna zawartość sodu pod wszelkimi występującymi w tych wodach postaciami chemicznymi wynosi co najmniej 20 mg/l.

(por. pkt 56; pkt 1 sentencji)

3. Przewidziany w art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 1924/2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności, zmienionego rozporządzeniem nr 107/2008, w związku z załącznikiem do tego rozporządzenia i w art. 9 ust. 2 dyrektywy 2009/54 w sprawie wydobywania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych w związku z załącznikiem III do tej dyrektywy zakaz umieszczania na opakowaniach, etykietach i w reklamie naturalnych wód mineralnych wszelkich oświadczeń lub oznaczeń odnoszących się do niskiej zawartości sodu w takich wodach, stanowi ingerencję w wolność wypowiedzi przedsiębiorcy i udzielania przez niego informacji oraz w jego wolność prowadzenia działalności gospodarczej.

Jednakże po pierwsze, owa ingerencja jest przewidziana w prawie i po drugie istota wolności wypowiedzi przedsiębiorcy i udzielania przez niego informacji nie zostaje naruszona wspomnianymi przepisami ze względu na to, że przepisy te ograniczają się do ustanowienia wymogu, zgodnie z którym informacje, które mogą być przekazywane konsumentowi w odniesieniu do zawartości sodu lub soli w naturalnych wodach mineralnych, muszą spełniać pewne warunki. Nie zakazując wytwarzania i wprowadzania do obrotu naturalnych wód mineralnych, dane uregulowania ograniczają się zaś do kontroli, w ściśle określonej dziedzinie, umieszczanych na tych napojach etykiet i związanej z nimi reklamy. W konsekwencji uregulowania te pozostają bez jakiegokolwiek wpływu na samą istotę wolności prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto potrzeba zapewnienia konsumentom możliwie najdokładniejszych i najbardziej przejrzystych informacji dotyczących właściwości produktu pozostaje w ścisłym związku z ochroną zdrowia ludzkiego i stanowi kwestię interesu ogólnego, który może uzasadniać ograniczenia wolności wypowiedzi przedsiębiorcy i udzielania przez niego informacji oraz jego wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

Co się tyczy poszanowania zasady proporcjonalności, skoro nie można wyciągnąć wniosku, że zagrożenie zdrowia ludzkiego związane ze spożyciem dużych ilości sodu występującego w wielu związkach chemicznych, w szczególności w wodorowęglanie sodu, jest wykluczone, prawodawca Unii mógł uznać, że utrudnienia i ograniczenia takie jak te przewidziane w art. 8 ust. 1 rozporządzenia

nr 1924/2006 i w art. 9 ust. 2 dyrektywy 2009/54 odnoszące się do stosowania oświadczeń lub oznaczeń dotyczących niskiej zawartości sodu w naturalnych wodach mineralnych są właściwe i konieczne w celu zapewnienia ochrony zdrowia ludzkiego w Unii. W istocie prawodawca Unii powinien uwzględnić zasadę ostrożności, zgodnie z którą jeżeli występuje niepewność dotycząca istnienia lub zakresu zagrożenia zdrowia ludzi, mogą zostać podjęte działania ochronne, bez oczekiwania, aż realność i waga tych zagrożeń zostaną w pełni udowodnione. Jeżeli istnienie lub zakres domniemanego ryzyka okazują się niemożliwe do ustalenia z całkowitą pewnością z racji nieostatecznego charakteru wyników przeprowadzonych badań, lecz w przypadku wystąpienia tego ryzyka powstanie rzeczywistej szkody dla zdrowia publicznego jest prawdopodobne, zasada ostrożności uzasadnia przyjęcie środków ograniczających. W związku z powyższym ingerencja w wolność wypowiedzi przedsiębiorcy i udzielania przezeń informacji oraz w jego wolność prowadzenia działalności gospodarczej jest proporcjonalna do zamierzonych celów.

(por. pkt 67, 69–71, 74, 81–85)

4. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 76)